Celldömölk, 1918. [illegible]

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, [illegible] korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: [illegible]

Nyomatott [illegible] és kiadóhivatal: Nádor könyvnyomdája Celldömölkön. [illegible] a szellemi részt illető közlemények [illegible] és mindennemű pénzküldemények.

Tavasz elején.

(*R. I.*) Hogy mit rejt az idő méhe magában, azt senki sem tudja. Talán, akik a kormányszékekben és a vezérkari irodákban ülnek, azoknak van valami sejtésük arról, hogy az elkövetkező hetek mit hozhatnak, talán azoknak több reményük lehet a normális viszonyok helyreállítására, de hogy mi, a nép, a lakosság, nem tudunk semmit a jövőről, az bizonyos.

De nem is baj, ha nem tudunk. Mindnyájan látjuk, hogy a nagy küzdelem, amelynek részeseivé lettünk, csak a mi diadalunkkal, a mi győzelmünkkel végződhetik; tudjuk, hogy minden nap, minden óra csak közelebb hozhat bennünket az ünnepnaphoz, amelyen kivirul ujra a vidámság az arcokon, viszontlátás és öröm könnyei fognak ragyogni a szemekben, minden perc csak közelebb hozza az áldott és várt békét.

Ebben a reményben nézzünk az elé az uj időszak elé, amelyet a tavasz hoz számunkra. A kalendáriom hivatalos szava szerint tavasz lett és a mult tavasz is örömöket, megnyugvásokat, biztositékot hozott számunkra.

Átküzdöttük a telet és ezzel ismét a küzdelem helyett a termékeny munka időszaka következett el reánk. A magyar haza az agrárország, és az agrárország életének, megélhetésének, fönmaradásának lehetőségét a tavaszi munka biztositja. Tudjuk nagyon jól, hogy ma minden mezőgazdasági munka nehezebb, mint bármikor volt, hiszen a legerősebb, legjobb munkáskezek a haza, a föld védelmében küzdenek messze csatatereken, de éppen ezért fokozottabb, megfeszitettebb munkával kell a tavaszi heteket kihasználni.

Emlékezzünk csak vissza a mult évre. A mi agrár országunkban a tejjelmézzel, buzával folyó Kanaánban már [illegible] végén kukoricakenyeret kellett ennünk, mert a termés nem volt jó s mert a terméssel nem gazdálkodtunk eléggé. Most már másnak kell lenni a helyzetnek. Az idei tél és az idei tavasz kezdete megmutatta, hogy tud ez az ország takarékos lenni, tud beosztani, ha kell, és tud eleget termelni, ha erre meg van a megfelelő igyekezet.

Ne bizzuk el magunkat, hogy a magyarok Istene megsegit bennünket, mint ahogy még eddig megsegitett, hanem dolgozzunk, mindenki a maga hatáskörében, hogy az antánt legalávalóbb, de egyszersmind leggrandiózusabb haditerve, a kiéheztetési terv, továbbra is mondjon csütörtököt ugy, mint ahogy eddig csütörtököt mondott.

Hatóságaink lassan megtalálták a módját annak, hogy megakadályozzák hatósági intézkedésekkel lelketlen uzsorások és önző emberek spekulációját, azoknak, akik nem árdrágitók és nem liszt és gabona elrejtők, arról kell gondoskodniok, hogy az ország valóban el legyen látva a jövő évre is gabonával és élelmiszerekkel.

Nem tudhatjuk, senki sem tudja meddig tarthat még a háboru. Jobb félni, mint megijedni, mondja a magyar bölcsesége és itt a félelmet jelképezze az előrelátás, a gondoskodás arról, hogy mindenkinek legyen ennivalója, hogy senki se éhezzen, akkor az ország ellenálló képessége továbbra is törhetetlen lesz.

Mindnyájunk közös érdeke, hogy a tavasz hetei ne muljanak el tétlenül, hanem megfeszitett erővel folyjon a tavaszi munka, akkor továbbra is nyugodtan, öntudattal haladhatunk kitüzött célunk, az áldásos béke felé, amelyet igy biztosan el is fogunk érni.

Kitüntetettjeink.

Az érdemet elismerés illeti meg. Akik ebben a háborus időben, innenonnan egy év óta, szivüknek annyi szeretetével, annyi áldozatra való készséggel, gonddal, fáradsággal vették ki részüket az önként vállalt kötelességből, megérdemlik, hogy előttük meghajoljunk, nekik köszönetet mondjunk és őket szivünk minden őszinteségével üdvözöljük. Áldja meg kitüntetettjeinket az Ég és éltesse őket mindnyájunk igaz örömére, az emberiség javára, a társadalom diszére sokáig, boldogul!

A Vöröskereszt sok kitüntetettje közül büszkeséggel nevezzük meg a következőket:

A Vöröskereszt tiszti diszjelvényét a hadiékitménnyel Őfölsége Békássy István dr.-nak, vármegyénk főispánjának adományozta.

Vöröskereszt hadiékitményes II. osz. diszjelvényét kapta: dr. Békássy Istvánné és Herbst Géza alispán, Hollósi Rupert apát, Király János dr. járási és tb. megyei főorvos, özv. Szőgyény-Marich Ferencné szül. Gorcey Paula grófnő, dukai Takách Ferencné és dukai Takách Mártonné.

A Vöröskereszt hadiékitményes ezüst diszérmet kapta Bedics Mihály és Fangh József (Jánosháza), Honig Sámuelné, Király Sárika, Pletnits Gitta (Czelldömölk), Wallenstein Károlyné (Alsóság), Jaszovszky Mariska, Kristóf Irma, Marton Adolf dr., Mayer Benőné, Mészáros Anna, Salzberger Edit és Kata, özvegy Salzberger Lipótné (Jánosháza), dukai Takách Edit (Duka).

A Vöröskereszt hadiékitményes bronzérmet [illegible] és [illegible] Bibiána nővérek (Czelldömölk).

A celluloid.

Mindegyre nő a tuzveszélyes anyagok forgalma.

A nép között azelőtt a gyujtón kivül csak a petróleum volt tüzveszélyes anyagként forgalomban. Most már alig van ház, ahol a petróleumnál sokkal veszélyesebb benzin is nem találtatnék.

Ujabban pedig már celluloid-fésük, legyezők, pálcafogantyuk, sőt még celluloidból készült ing-gallérok és kezelők is, és egyéb, különösen piperetárgyak találhatók a nép között.

Persze fogalma sincs a népnek a celluloid tüzveszélyességéről.

Pedig ha tudná, hogy mi az a celluloid, hát ugyancsak mellőzné, kerülné ezt az anyagot.

A celluloid anyaga lőgyapot és kámfor.

A lőgyapot pedig veszedelmesebb a puskapornál is.

Meggyullad a celluloid a legkisebb lángtól. Sőt égő gyertya vagy lámpa közelében már a sugárzó melegtől is föllobban.

Nem rég történt, hogy egy nő, akinek haja közt celloid fésücskék voltak, az égő gyertya körül foglalatoskodott. Egyszercsak lángra lobbant a lején a celluloid-fésü. Sikoltására azonnal segitségére siettek, de bizony leégett az egész haja, sőt még iszonyu égési sebekkel telt meg a feje és az arca is.

Egy másik nő diszes celluloid-fogantyus ernyőjével tért haza látogatásból. Este lévén, gyertyát gyujtott a folyosón. Ugyanegy közben fogta az ernyőjét is, meg az égő gyertyát is. Egyszerre csak föllobban egy félméter magas láng. Az ernyő fogantyuja égett. Szerencsére eldobta magától az asszony az ernyőt, mely el is égett. A fogantyut nem lehetett eloltani, elégett az egészen.

Nagyon veszedelmes anyag tehát a celluloid.

Hát még ahol sok van belőle együtt!

Egyik nyáron Bécsben történt nagy veszedelem, ahol egy celluloid-gyárban ütött ki a tűz. Oltásba fogott a gyári tüzoltóság s megjelent csakhamar a hires bécsvárosi tüzoltóság is. De hát csak nem tudták megfékezni a tüzet. Pusztitott és iszonyatos gyorsasággal terjedt az, az alsó épületrészekből fölfelé az emeletekre. A sok gyari munkás eszeveszetten rohant fölebb és fölebb, hogy a tüz elől meneküljön. Ugráltak ki az ablakokon, átmásztak a szomszédházfedelekre, — de soknak életébe került a veszedelem. Az egyik emeleti sarok szobában 18 munkás és munkásnő összeégett hulláját találták. A tüzkár 250 ezer korona volt.

Óvatosan kezeljük tehát a netán birtokunkban levő celluloid-tárgyat. De még jobb, ha celluloidból készült tárgyat egyáltalán nem tartunk.

Barabás István.

HIREK.

A pannonhalmi főapát kitüntetése. Őfölsége mint a hivatalos lap irja, *Hajdu* Tibor dr. pannonhalmi főapátnak — odaadó és eredményes működésével szerzett kiváló érdemei elismeréséül — a Ferenc József rend nagykeresztjét díjmentesen adományozta.

Mikes János gróf megyéspüspök mult szerdán Budapesten jelen volt a hercegprimás elnöklete alatt tartott püspöki konferencián és élénk részt vett annak tanácskozásában.

Itt a tavasz! Március 20 ról 21-ére virradó éjjelen átléptük a tavaszi napéjegyenlőség idejét, vagyis a tavaszpontot. Azon a napon egyenlő mértékkel merte a Nap sugarait az egész földön: 12 óráig kapott belőle a Föld minden része, kivéve a sarkokat, ahol nem lehet biztosan tudni, nappal van-e, vagy éjjel, hogy azután az északi sark a féléves nappalra, a déli sark pedig ugyanolyan hosszu éjszakára virradjon. Az északi sark vidékén szeptember 21-ig nincs dél, nincs éjfél, csak állandó s 24 orán teljes kört leiró napsütés van, ami azonban nem melegit; a legforróbb júniusi napokban is a fagypont alatt van a természet. Ugyanez idő alatt a déli sarkon hosszu, néma éjszaka uralkodik. Néha néha a végtelennek tetsző hóviharokat derült idő szakitja meg, amikor is a pormentes, tiszta levegőn át a déli kereszt csillagai küldik a földre fényüket. Esetleg a Hold is fölmerészkedik az egboltozat pereme alól, hogy csakhamar visszabujjék a melegebb északi tájak felé. Megjelenik olykor a sarki éj egyetlen költészete, a déli fény, hogy ezer szinben pompázó sugaraival egy jobb világot sejtessen velünk. A Nap távoli üzenete az északi fény: ha sugarait nem küldheti, legalább elektronjait juttatja el, mint a szerető apa gyermekeinek a harctérről a rozsaszinü lapokat . . . De ezzel is rosszabbul jár a déli sarok az északi saroknál. A földmágnesség törvényei szerint az északi sarokra több jut az elektronakból s igy az északi fény pompázatosabb, mint a déli. (B. H.) — Most egy esztendeje ilyenkor *Przemysl* vára alatt megjelent a pusztulás. Utolsó rohamra mentek ekkor a honvédek, utolsó erőlködéssel szegezték neki bajonettjüket az orosz gyűrűnek, de nem tudták megpattantani . . . A vár két nap mulva, március 22-én el is esett . . . Jött aztán Tarnov és Gorlice, Varsó és Breszlitovszk . . . diadalmas csaták . . . És jön hazánkra, magyar nemzetünkre uj Kikelet! . . .

A háboruban eltünt javadalma és nyugdij igénye. Az evangélikus egyház egyetemes közgyűléséhez a dunántuli egyházkerület fölterjesztéssel élt arra nézve, hogy mi történjék az eltüntek javadalmával és az arra jogosultak nyugdijigényével, kérve, hogy a miniszteriummal egyetértőleg sürgős intézkedés tétessék. A közgyűlés a jogügyi bizottság véleménye alapján kimondta, hogy e kérdés a miniszterium kizárásával az egyház autonóm hatáskörében intézendő el. Általános jogelv szempontjából az ny. eltünt egyének mindaddig életbenlevőknek és lakjakon kivül távollevőknek tekintendők, mig a törvény rendes utján holttá nyilvanitva nem lesznek. A határozat megnyugtató és igazságos.

Vetési szabadságok. A mezőgazdasági és az erdészeti munkálatok az 1916-ik esztendőben nagyszámu munkaerőt kivánnak. Azonban a mezőgazdasági munkások és az erdőmunkások legnagyobb része katonai szolgálatot teljesit. Nehogy emiatt az ország gazdaságilag kárt szenvedjen, a hadvezetőség jónak látta a katonai szolgálatot teljesitő gazdasági munkásokat a tavaszi vetési munkálatokra szabadságolni. A legénységet a póttestek és szabadságolják, még pedig legelsősorban az önálló birtokosokat. A szabadságolást a póttest parancsnokától kihallgatáson kell kérelmezni; szabadság iránti kérvényekre, hivatalos bizonylatokra stb. nincsen szükség. A népfelkelő hadtáp és őrzászloaljak legénységet, valamint a hadifogolytáborok, hidfők, egyéb őralakulások és vasutbiztositók legénységet is szabadságolják a tavaszi vetési munkálatokra. A szabadság-engedélyezések március hó 10 én kezdődtek. Az arcvonalképes legénységet, kivéve a gyalogos és vadászcsapatoknál — melyekre nézve külön rendelkezések lesznek — legalább 3—4 hetre szabadságolják, ha önálló gazdák vagy erdőmunkások. Általában a maximális szabadságolási idő öt hét, amennyiben ezt a szolgálat érdeke megengedi. A nem arcvonalképes legénységet hosszabb időre is lehet szabadságolni. A lehetőség szerint a legénységet több izben fogják szabadságolni. (K.-H.)

Szomoru statisztika. A statisztikai hivatal arról értesit bennünket, hogy 1915-ben egy negyed millióval kevesebb gyermek született Magyarországon, mint 1914-ben. Ezeket a meg nem születetteket is a háboru veszteségei közé kell számitanunk, csak ugy, mint azokat, akik a harctérek véráztatta röge alatt alusszák örök álmukat. Egy jeles szakiró azt mondja: első sorban kivánatos a születések számának növekedése, minek elősegitésére a háboru után a házasságokat előmozditó céltudatos társadalompolitikát kell követni. Második célunk a gyermekhalandóság csökkentése. Harmadik az ifjuság egészséges nevelése, negyedik a közegészségügy alapos reformalása. — Még egy erőforrás: az amerikai magyarság. Volt év, amelyikben 100 ezernél is több ember hagyta el hazánkat, most már tudjuk, hogy ez is nagy részben az Eduardok (VII. és Grey) büne. Hisszük azonban, hogy majd visszajönnek, mert itthon nagy szükség van rájuk s mert ma már itthon is meg fognak élni.

A faüzlet helyzetéről egy szakember a következőket irja egy bácsi lapban: A mult évben keletkezett drágaság részben az erdőmunkások hiányával is megokolt termelés csökkenésének, részben annak tulajdonitható, hogy barakok, kórházak, raktárak stb. épitésére állandóan óriás mennyiségű fát vettek igénybe. Különösen azoknak a minőségeknek az ára drágult ennélfogva lényegesen, a melyeket a hadsereg részére kerestek, mert egyébként, a bútorgyártás és az épitőipar pangása folytán, nem volt valami nagyon élénk vásárlókedv észlelhető. Százalékokban kifejezve, a puhafa körülbelül 60—100, a tüzifa 80—90 százalékkal drágult. A tölgyfa ára akkor kezdett drágulni, amikor élénkebben láttak a vaggonok stb. épitéséhez.

Halálozás. Özv. Wéber Sámuné szül. Schöpf Szidónia 67-ik évében f. hó 23-án Czeldömölkön elhunyt. A megboldogultat f. hó 26-án Nagykanizsán helyezik örök nyugalomra. Wéber Gyula vönöczki evang. tanitó az elhunytban édesanyját gyászolja.

Az ötödik Isonzó csatáról a legjelesebb katonai szaklap, a »Külügy-Hadügy« (a csata szinhelye világos és pontos térképének mellékléséével) azt irja, hogy az Isonzó menén küzdő vitéz védők rettenthetlen ellenállása s a még megujuló olasz támadó kényszer következtében immár ötödizben változott csatatérre az Isonzó folyó vezetett vidéke. Ahogy az olasz hivatalos jelentések tartozkodó soraiból s az osztrák és magyar vezérkar közléseiből kitünik, a hitszegő olaszok már az első négy Isonzó csatában 600 ezer fővi veszteséget szenvedtek. Felmilliónál több olasz ifju vére hullásával kellett megfizetni Cadorna négy izben való támadó szándékát. Ez a négyrendbeli nagy erőfeszités megemésztette az olaszok harci erejét. Az ötödik Isonzó csata már csak erőtlen megnyilvánulása az ellenség támadó szándékának. Kimenetele tehát nem lehet kétséges. Montefacone vidéke, a Doberdó-fönsik, a görzi hidfő, Plava környéke s a Tolmein körüli sáncok a mi hősi hadseregünknek, különösen a magyar csapatoknak fölülmuthatatlan harci dicsőségét fogják hirdetni.

A tanitók mint requirálók. Az »Iskolák Ujsága« czimü tanügy-társadalmi lap irja: »Az egyik vidéki lap azt a legalább is különös hirt inditja utnak, hogy a kultuszminiszter a vidéki városokhoz és megyékhez olyan rendeletet küldött, amelyben kimondja, hogy a most folyó gabonarequirálásokhoz a közigazgatási hatóságok kiegészitésére a községi és az állami elemi iskolák tanitóit is igénybe vehetik. A tanitók kirendelését a polgármestereknek, vagy az alispánoknak kell kérni a tanfelügyelőktől, akik azután a kiszemelt tanférfiaknak szabadságot adnak. Ha ez a rendelet csakugyan kiadásra került, akkor a tanitok a határrendőrökkel és pénzügyőrökkel együtt fognak kutatni az elrejtett gabonamennyiségek után«. (Mi ezideig ilyen rendeletről nem hallottunk. Szerk.)

Angol hazaszeretet. Az angol katonának olyan értelemben vett hazaszeretete, mint például a németnek, magyarnak, vagy franciának, nincs. Az angol nyelvben nincs is szó a *haza* fogalmának kifejezésére. A *home* csak otthon, amely változó, a *country* csak ország, amely politikai fogalom. Ha az angol mindenáron hazát akar mondani, átirva a német *Fatherland* kifejezést használja. Ezért nehéz is megértetni az angol katonával, aki másképpen elsőrangu harcos, hogy miért harcol. Nem harcol a cárért, mint az orosz, nem harcol nemzete jövőjéért és fönmaradásáért, mint a német, vagy a magyar. Valami hihetetlenül keserü gunyvan benne, mikor azt mondják, hogy *Trommy Atkins*, — az angol katona neve, — 3 schilling és 6 pencért harcol. Az angol hadseregnek, amely már elég tekintélyes számra nőtt, még ma sincs harci indulója, vagy csatadala. A csapatok, ha végigvonulnak London utcáin, ma is az értelmetlen ir eredetü nótán éneklik, hogy *Messze esik Tipperary.* (B. H.)

A Vasmegyei Elektromos Müvek Rt. ma egy hete tartotta meg Budapesten ez évi rendes közgyülését Batthyany Lajos gróf v. b. t. tanácsos elnöklete alatt, melyen a mult évi zárószámadást jóváhagyták. Vármegyénkből Szász Béla szombathelyi igazgató jelent meg.

A kárpáti tüzhelyek felépitésére Vas vármegye közönsége ezideig összesen 83.778 K 04 fillért gyüjtött. — A jövő hónap elején, valószinüen ápr. 8-án a vasmegyei rokkantakért Szombathelyen nagyszerü hangversenyt rendeznek országos hirü müvészek közreműködésével.

Halálozás. Lőrincz György hosszu évtizedeken at volt szolgája a helybeli kir. járásbiróságnak. A mult év julius 1 ével nyugalomba vonult. Október hó végével elvesztette hosszu idő óta betegeskedett feleségét. Ez a csapás mégjobban megtörte az öreget és most — szerdán — követte az örökkévalóságba hűséges élettársát. Tegnap, pénteken temették el. Temetésén a kir. járásbiróság is képviselve volt. Halálát két fia és két leánya siratja.

Tilos luxusárut behozni. A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, mely szerint bizonyos fajta luxuscikkeket a velünk ellenséges államokból, valamint ezek gyarmataiból való behozatalát és átvitelét az osztrák-kormánnyal egyértelműen megtiltja. A semleges és szövetséges területekről importált luxuscikkekről viszont ezentul irásbeli nyilatkozatot kell kiállitani, hogy az áru nem ellenséges ország terméke. Sőt a narancsnál, pezsgőnél, diszvirágoknál és leveleknél az elszállitás területén működő konzulunk bizonyitványát is fel kell mutatni. Az emlitett cikkeken kivül a tilalom többi között a datolya, ananász, bor, selyemáru, cigarettapapiros és illatszer behozatalára és átvitelére is kiterjed. A kormány eme tilalma folytán számos belföldi iparág igen kitünő konjukturát fog élvezni, a mezőgazdasági termeléssel szemközt, mely a vámtölfüggesztés helytelen alkalmazását károsan megérzi.

Időjárásunk februárius havában. 1—4: reggelenkint gyönge fagy, borult, déli szél. 5: gyönge fagy, derült, erősen olvad. 6—7: borult, enyhe, ködös. 8: mult éjjel sürü eső, azután elég csöndes, borult, esőre hajlik, roppant sár, a lapos földeken sok viz. 9: mult éjjel sok eső, nappal hó. 11: gyönge fagy, derült, a hó olvad, este felé borult. 12: reggel C — 9 fok, szép napos idő. 13: csöndes, reggel — 5·5 fok, borult, megenyhült. 14: mult éjjel eső, a hó mind elolvadt. 15: d. u. élénk déli szél. 16: reggel déli széllel hó röpködött, d. u. kevés eső. 17: gyönge déli szél, borult. 18: reggel gyönge fagy, azután kellemes. 19: déli szél, esőre hajlik. 20—21: reggel 4 fok hideg, derült, csipős északi szél. 22: reggel — 4 fok, napos, este felhős. 23 dikán gyönge fagy, déli szél, d. u. a Nap ki-ki sütött. 24-én reggelre hó, elolvadt. 25 reggel eső, borult. 26: mult éjjel sok eső. 27: borult, enyhe. 28: meleg, derült, a méhek vigan röpködnek. 29: élénk déli szél, szép, derült, majd gyönyén felhős. Egész télen nem képződött behordható jég.

Apró-hirek. Hivatalos helyen nyert értesülés alapján közöljük, hogy a keresztény vallásu katonak, amennyiben a szolgálat megengedi, a husvéti ünnepek alatt a következő napokon nyernek szolgalatmentességet: április 21-én, 22-én délután és 23-án; az izraelita katonak: aprilis 17-én délután, 19-én és 20-án. Ezek a rendelkezések a hadifogoly-táborokra és a taboron kivüli munkahelyekre is vonatkoznak. — A belgrádi katonai főkormányzóság területén a népiskolai oktatás vezetésére hadirokkant tiszteket (főképpen iskolaigazgatókul) és hadirokkant altiszteket tanitókul alkalmaznak, akik megfelelő előképzettséggel birnak és a magyar és német nyelven kivül a szerb, horvát nyelvet is tökéletesen ismerik. — Az 1898. évi születésü népfölkelők bemutató szemléje f. é. ápr. 14 től május hó 3-ig terjedő időben, a sorozó járások székhelyén, az utóbemutató szemlék pedig a m. kir honvédkiegészitő parancsnokság székhelyén f. é. május 15- és 16-án s a szükségbez képest az ezután következő napokon fognak megtartatni. Ápr. 21—24-én nem lesznek szemlék. — Az egyik *vasi egyházmegyei* tanitótestületnek alapszabályait, melyek szerint az egyházi főnhatóság alatt levő ev. tanitók az egyházmegyei tanitóegyesületbe belépni *kötelesek* a belügyminiszter nem hagyta jóvá. — A porosz képviselőház vita nélkül elhatározta magyar nyelvi és történelmi tanszék fölállitását a berlini egyetemen.

Szerencse a szerencsétlenségben. Tegnap délelőtt az állomás felől a Kossuth Lajos-utcán végig ment a Klein Testvérek egyfogatu kocsija. Közben a ló valamitől megbokrosodott, annyira, hogy a kocsis minden erőfeszitése sem tudta iramodásában feltartóztatni. A kocsi fölborult, a ló elesett, a kocsis pedig a kocsi alá került. A szegény embernek ijedtségén és kisebb zuzódásán kivül egyéb baja nem esett.

Innen-onnan. Bulgária a rózsák hazája, ahol némely vidéken hektárnyi területek vannak rózsatővel beültetve s a lakosság csupán ebből él. A rózsaolaj-kivitel sok pénzt jövedelmez Bulgáriának. A rózsaszüret idején, amely csak napföljötte előtt vagy után történhetik, az asszonyok és leányok csakis szirmok tépésével foglalkoznak. — A vetőmagot a gazdák tudvalevően késedelemmel szokták megkapni, s panaszukkal illetékes helyre fordultak azzal a föltevéssel, hogy a késedelmet talán a forgalom zavara okozza. Ebben az ügyben a kereskedelemügyi minisztérium most úgy intézkedett, hogy utasitotta a vasuti igazgatóságokat minden mezőgazdasági szükségleti cikknek soronkivül való szállitására. A sürgősség elve a polgári forgalom esetleges korlátozása esetén is fönnáll. A fönti utasitás a következő árukra vonatkozik: vetőmag, műtrágya, rézgálic, gazdasági gépek és tartalékrészeik, kévekötő zsinegek, gép-, kenő és fülőanyagok stb. — Mesterházi Mesterházy Gedeon volt hadnagy a háboru tartamára népfölkelő hadnaggyá neveztetett ki. — A háztartási *fémtárgyak* beszolgáltatási határidejéül julius 31-diket állapitotta meg a kormány. — Simon Ferencné góri lakos földmivesnőt az ügyészség azzal vádolta, hogy Balics Lajosnétól az utobbinak a cselédje utján 400 K értékü lopott tárgyat megszerzett. Mult hétfőn tartott tárgyaláson a tanuk kihallgatása után a kir. törvényszék az eljárást megszüntette. — Cipőuzsora Ausztriában is van, sőt virágzik, mint a bazsarózsa; de legalább az osztrák-német városok a becsi főpolgármester vezetésével az osztrák közmunkaügyi miniszternél megjelentek, hogy a mostani hallatlan uzsorát a miniszter gátolja még és eszközölje ki a hadvezetőségtől a bőrkészletek 25%-ának átengedését. A miniszter elismerte a fogyasztók panaszának jogosságát, sőt a kereskedelemügyi miniszter is megigérte közbenjárását. — A honvédelmi miniszter leirata szerint a szőlőbirtokosok és vincellérek megokolt előterjesztésére 3 hónapra fölmenthetők a katonai szolgálat alól. — Ausztriában a sörkiviteli tilalom legközelebb megjelenik. — A vármegyei gazdasági egyesületek titkárai részére a földm. miniszter hir szerint 20%-os dragasági pótlékot engedelmezett. — A hadügyminiszter a Magyar Cipőgyárosok Orsz. Egyesülete utján hir szerint 135 ezer par katonai cipőt rendelt meg. A bakkáncsok párjáért 38 K 50 f., a könnyü hegyi cipők párjáért pedig 36 K 46 f. átlagos árt állapitottak meg.

Nyugtázás. A bolgár vöröskereszt-egyesület javára rendezett szini előadás költségei fedezéséhez járultak: Pfeiffer Ottó 20 K, Deutsch Gyuláné, Löwinger Ignác, Weisz Ármin, Rosenberg Miksa, Günsberger Miksa, Wallenstein Károly 10—10 K. dr. Marton Adolf, Stern Jenő 5—5 K, Raffel Pál 4 K, Takách Márton, Somogyi Aladár, Dráveczky Árpád, Loránth Gyula, dr. Pletnits Ferenc, Horváth Ernő 2—2 K, Varga Gyula, Tóth Gábor, Perneczky Sándor, Vörös Mátyás, Kemenesi József 1—1 K.

A gulyáságyu valóban hasonlit külsejében az ágyuhoz. A gulyáságyu ugyanis a kerekeken forgó tábori konyha. Mielőtt feltalálták, a szegény katonáknak az élelemmel való ellátása nem volt valami pontos. Ha a csapat megérkezett valahová, először lyukat kellett ásni, fát kellett keresni, a fa nedves volt, nem akart égni, mire az étel elkészült, a fáradt legénység már ugy aludt, hogy még az illatos gulyás sem tudott bele lelket verni. A mozgó tábori konyha egyszerre megváltoztátta ezt az állapotot. A tábori konyha egy hatalmas kondér, amely kis kocsira van erősitve. Eléje ló van fogva. A konyha folyton nyomon követi a katonákat még a tüzvonalba is. A tüzét menet közben is meglehet gyujtani és igy az ebéd akkorára kész, amikorra megrendelik. A tüz nem éri közvetlenül az üstszerü fazekat, amely olajfürdőben van. Először is az olaj melegedik föl és ez adja tovább a meleget. Ennek először is az az előnye, hogy az étel soha sem kozmásodhatik meg, azután meg az, hogy az olaj a tüz eloltása után még nyolc óráig is melegen tartja az ételt. A fazéknak csavarral odaerősitett födele van s igy az étel ki nem löttyenhet belőle. Ezeknek a nagyszerü tábori üstöknek köszönhető, hogy a katonák még a lövészárokban is kaphatnak párolgó ebédet. Teát, kávét is főzhetnek az üstjén. Egész kisfüszerkereskedés van a kis kocsikon, ugy hogy bárhol, bármikor munkára kész a tábori konyha.

Havonkénti adományok. A Czelldömölkről hadbavonultak családjainak gyámolitására havonként adakozók *március* havi adományai: Özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 40 K, Klein Testvérek, Szabó Károly 25—25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Prinz Ferenc, Deutsch Gyuláné, Horváth József 10—10 K, Bures Richárd 6 K, özv. Balassa Jenőné, Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Paula, Honig Sámuel, Takách Mártonné, Wallenstein Károlyné 5—5 K, Huchthausen Edéné, Német Márkus, Deutsch Samu dr. 4—4 K, Schmid Kuni, Marton Izidor 3—3 K, Roth Mór, Leitner Imre, Mersich Jenő, Bánóczy Istvánné, özv. Hofhauser Sándorné, Stern József 2—2 K, özv. Merkly Edéné, Takách Ferencné, Stettka Tici, Steiner Lajos, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Verbőczi József, Somogyi Aladárné, Altstädter Józsefné, Schwarz Sámuel 1—1 K, Guttmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Eliás 50—50 f., Szente Jenőné, özv. Grosz Henrikné, Bass Vilmosné 40—40 f. Összesen 239 K 70 f. Ugyanezen célra a Kemenesaljai Takarékpztár és a Hitelbank 100—100 koronát adakoznak havonként.

Kormos Alfréd lapja: »Vállalkozók és Iparosok Lapja« melléklettel. — Magyarország e legrégibb kereskedelmi szakközlönye immár harminchatodik évfolyamába lépett. A »Magyar Kereskedők Lapja« hetenként 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A »Magyar Kereskedők Lapja« üzleti tudósitásai elsőrangu forrásból valók és a legujabb kereskedelmi hirekről, főleg a »Magyar Kereskedők Lapja« utján lehet értesülni. A »Magyar Kereskedők Lapja« előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba Budapest, V., Sas-utca, 13. szám alá intézendők.

Köszönet. A Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank a Máv. Temetkezési Segélyegylet céljaira 20 koronát volt szives adományozni, amely adományért köszönetét nyilvánitja az elnökség.

Vállalkozók és Iparosok Lapja mellékletével. — Magyarország e legrégibb kereskedelmi szakközlönye immár harminchatodik évfolyamába lépett. — A »Magyar Kereskedők Lapja« hetenkint 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. — A »Magyar Kereskedők Lapja« üzleti tudósitásai elsőrendü forrásból valók és a legujabb kereskedelmi hirekről főleg a »Magyar Kereskedők Lapja« előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadó hivatalba: Budapest, V. Sas-utca 13 szám alá intézendők.
2558/1916. szám.

Használjunk hadi-segély bélyeget!

Háboruban is gondoljunk szőlőinkre!

Kifogástalan, gyönyörü szép, kétéves gyökeres szőlőoltványokat, hiányok pótlásához, vagy uj telepitéshez szállit kicsinyben és nagyban, postán vagy vasuton az országban elsőnek ismert

„Milltelep"

Nagyősz.

Ugyanitt olcsón kaphatók:

Portalis, Monticola, Arramonrupestris, Murveder és Berlandieri sima és gyökeres alanyok.

Eladó sághegyi villa és szőlőhegybirtok.

A sághegyen egy két szobából, 1 konyhából, éléskamrából, tágas verandából, 2 pincéből, egy fedett előtérből, 2 mellékhelyiségből álló

villaszerü épület,

külön istálló, az ezekhez tartozó szőlőterülettel és lucernással egészben, esetleg két részben, szabadkézből eladó. Tudakozódhatni a „Kemenesalja" szerkesztőségénél.

Gőzfürdő Pápán

urak részére

reggel 6 órától

pénteken, szombaton és vasárnap,

hölgyek részére

hétfőn

egész nap nyitva.

Kádfürdő a hét minden napján használható.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A

„SZANITÉC" TETŰPOR

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetvek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész **tábori csomag** (csak a cimet kell rárini) **kapható 1 koronáért.** Kérjünk azonban határozottan **„Szanitec"-port,** mert mint minden jónak, ennek is akadt silány utánzata. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvéttel küld, **Anhar gyógytára, Mohacs.**

Ablak-virágrács

ládával

Nyitott udvari veranda

(Lusthaus).

Czement virág-állvány, Virágtépcső állvány, Bőrgarnitura, költözködés miatt azonnal olcsón

eladó.

Bővebb értesités nyerhető lapunk szerkesztőségében.

Bérbeadó ház.

A Czelldömölkön Árpád-utca 29. sz. a. villaszerüen épült lakóház, mely áll 5 szoba, fürdőszoba, zárt veranda, mosókonyha, pince, padlás és egyéb mellékhelyiségekből s amely épület felvan szerelve házi vizvezetékkel, villanyvilágitással, kertje parkirozott,

azonnal

bérbeadó.

Érdeklődőknek felvilágositást ad Bánóczy István adóhivatali ellenőr ur Czelldömölkön.

SOKORAY ELEK

Szentgotthárd nagyközség főjegyzője

SAJT:

többféle

kemény és lágy

sajtokat **legfinomabb minőségben gyárt,** továbbá állandóan **eredeti**

EMENTHALI-

ban nagy raktárt tart

STAUFFER és FIAI

nyugatmagyarországi sajtgyárak

RÉPCZELAK.

Petroleum hiány esetén gyorsan segit a

villamos világitás,

mely a petroleum- és gyertyavilágitásnál olcsóbb, tisztább, egészségesebb.

Házi berendezéseket igen előnyös fizetési feltételek mellett gyorsan készit és felvilágositásokat bárkinek készséggel nyujt a

Vasmegyei Elektromos Művek R. T.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.